

Wymagane: *doświadczenie zawodowe*

Ewelina Skubata, 26.08.2022

Chyba każdy z nas spotkał się z ogłoszeniami o pracę, w których idealnym kandydatem jest student z minimum rocznym doświadczeniem na podobnym stanowisku. Dla wielu brzmi to niedorzecznie – skoro ktoś wciąż studiuje i na rynek pracy wszedł dopiero jedną nogą, to kiedy miałby zdobyć wymagane doświadczenie? Ale czy naprawdę pracodawcy oczekują od kandydatów niemożliwego? W niniejszym artykule zastanowimy się, w jaki sposób zadziałać na swoją korzyść oraz czym tak naprawdę jest owo mityczne doświadczenie zawodowe.

A po co, a na co?

Studia to czas, który ma nas przygotować do podjęcia kolejnych decyzji związanych ze sposobem, w jaki pokierujemy swoim życiem. Gros osób wybiera kierunek studiów z myślą o potencjalnej ścieżce zawodowej, którą planuje podjąć. Zajęcia na uczelni mają zapewnić nam solidną podwalinę teoretyczną, a także warsztat do wykonywania późniejszej pracy – wyposażeni w wiedzę, wykorzystujemy ją później podczas obowiązkowych praktyk zawodowych, które przewidziane są w programie zajęć. Jednak jak się okazuje, sama edukacja wyższa oraz praktyki studenckie nie zawsze zapewniają nam sukces na rynku pracy – dla potencjalnych pracodawców niejednokrotnie większe znaczenie mają nasze **kompetencje, które kształtują się w toku zdobywania doświadczenia** w jakimś obszarze.

Firmy chcące zatrudnić pracowników na oferowane stanowiska dążą do zmaksymalizowania swoich zysków z rekrutacji – krótko mówiąc, zależy im na zatrudnieniu jak najlepszych kandydatów, których nie trzeba będzie długo wdrażać do pracy. W przypadku osoby, która nie posiada doświadczenia zawodowego istnieje duże ryzyko, iż czas poświęcony na przygotowanie jej do samodzielnego wykonywania obowiązków będzie znacząco dłuższy niż w przypadku osoby posiadającej doświadczenie oraz oczekiwane kompetencje. **Również dla samego pracownika o wiele bardziej komfortowa jest sytuacja, gdy już wie, z czym będzie mieć do czynienia oraz w jaki sposób wykonywać powierzone mu zadania** – nie zachodzą wtedy zjawiska **niedoboru kompetencji wymaganych** oraz **nadmiaru kompetencji niewymaganych**. W pierwszym przypadku mówimy o sytuacji, w której pracownik nie dysponuje odpowiednim poziomem kompetencji w stosunku do stawianych mu na stanowisku pracy wymagań. Prowadzi to do frustracji oraz braku poczucia

satysfakcji z wykonywanej pracy – w efekcie osoba taka nie czuje się swobodnie w szeregach organizacji, w której jest zatrudniona. Drugie zjawisko odnosi się do przejawiania na wysokim poziomie kompetencji, które nie są wymagane na danym stanowisku pracy – to również może prowadzić do obniżenia samopoczucia pracownika, a co za tym idzie spadku jakości jego życia.

Obecnie na rynku pracy ogromnie ceni się pracowników określanych mianem **T-shaped workers**, którzy cechują się **szerokim wachlarzem umiejętności** w różnych obszarach, przy czym istotne jest, by mieli oni tzw. **focus na jeden z nich**. Jest to komfortowe zarówno dla pracodawcy, jak i pracownika – z jednej strony ten pierwszy wie, że może powierzyć podwładnemu różne rodzaje zadań posiadając przy tym specjalistę w wybranym obszarze, z drugiej strony pracownik ma poczucie spokoju przy wykonywaniu powierzanych mu zadań, gdyż z uwagi na duże doświadczenie potrafi odnaleźć się w różnych sytuacjach, jednocześnie mając pełne zaufanie do własnych kompetencji w obszarze swojej specjalizacji. Prowadzi to do odczuwania satysfakcji z wykonywanej pracy oraz przekłada się na dobre samopoczucie i większą wydajność oraz efektywność pracownika.

Dobrym wyznacznikiem tego, jak przebiegać będzie nasz rozwój zawodowy są również nasze **zainteresowania** – praca zbieżna z nimi będzie o wiele przyjemniejsza, a nabywanie nowych umiejętności przebiegać będzie szybciej i w prostszy sposób.

Jak, gdzie, kiedy?

Powszechnym błędem w rozumieniu doświadczenia zawodowego jest pojmowanie go jedynie jako zatrudnienie na umowę cywilno-prawną (umowa o dzieło lub umowa zlecenia) bądź umowę o pracę. Wychodząc z takiego założenia wielu studentów twierdzi, iż nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego, gdyż na dobrą sprawę nie weszli jeszcze na rynek pracy.

Zdobywanie doświadczenia może jednak przybierać różne formy i nie musi się odbywać dopiero po przejściu z systemu edukacji na rynek pracy. Już w czasie trwania studiów warto angażować się w różnego rodzaju aktywności, które pozwolą nam na rozwój kompetencji istotnych z punktu widzenia pracodawców, a także będą szansą na skonfrontowanie naszych wyobrażeń na temat jakiegoś zawodu z rzeczywistością pracy w nim. Najbardziej rozpowszechnionymi formami zdobywania doświadczenia w czasie studiów są **praktyki i staże**. Obie te formy są wprost idealne dla studentów – ich bazowym założeniem jest **przyuczenie do pracy na danym stanowisku**, najczęściej **pod okiem mentora** z ramienia firmy. Zarówno praktyka, jak i staż zakładają również, iż wejściowy poziom kompetencji jest niski, a celem tych aktywności jest właśnie ich rozwój. Praktyka i staż różnią się głównie czasem trwania – z reguły krótszymi formami są praktyki, podczas gdy programy stażowe

w niektórych firmach bądź instytucjach mogą być rozpisane nawet na kilka miesięcy. Jeśli chodzi o wynagrodzenie, sprawa wygląda różnie – zdarza się, iż zarówno praktyka, jak i staż wiążą się z gratyfikacją finansową za wykonywaną pracę, ale czasem także obie formy aktywności ogłaszane są jako bezpłatne, tj. nie wiąże się z nimi żadne wynagrodzenie.

Kolejnym świetnym sposobem na zaznajomienie się z wybranym obszarem zawodowym jest realizacja **wolontariatu** – chodzi tutaj o dobrowolne, najczęściej nieodpłatne angażowanie się w działania różnorodnych organizacji oraz inicjatyw społecznych. Nawet jeśli nasza aktywność ogranicza się jedynie do pomocy w organizowaniu różnego rodzaju wydarzeń koordynowanych przez daną instytucję, uczestnictwo w wolontariacie stanowi świetną **okazję do rozwoju kompetencji miękkich** związanych z relacjami interpersonalnymi, a także kompetencji związanych z zarządzaniem swoim czasem oraz organizacją pracy własnej i innych osób. Są to jedne z najbardziej cenionych kompetencji miękkich, które są wykorzystywane w zdecydowanej większości zawodów.

Pracodawcy cenią również studentów angażujących się w czasie nauki w działalność **kół naukowych** oraz różnego rodzaju **organizacji studenckich (w tym międzyuczelnianych bądź nawet międzynarodowych)**. Uczestnictwo w zorganizowanej formie aktywności poza zajęciami na studiach również potrafi przyczynić się do rozwoju szeregu kompetencji oczekiwanych później na rynku pracy – wykształcenie w sobie odpowiedzialności, systematyczności czy umiejętności myślenia analitycznego z pewnością stanowić będzie dla nas atut w procesach rekrutacyjnych. Jednocześnie poprzez udział w kołach lub organizacjach studenckich pokazujemy potencjalnemu pracodawcy, iż jesteśmy osobami zaangażowanymi, które nie boją się nowych wyzwań.

Co mogę zrobić już dziś?

Jeśli nie masz na swoim koncie żadnych aktywności dodatkowych poza obowiązkową praktyką studencką wpisaną w tok Twoich studiów, to dobry moment, aby zastanowić się, jak zacząć zdobywać doświadczenie zawodowe, które jest tak pożądane przez pracodawców.

Poza możliwościami, które czekają na Ciebie na zewnątrz uczelni, skup swoją uwagę również na wewnętrznych inicjatywach – jak to mówią, często najciemniej bywa pod latarnią! Jeśli do tej pory w kręgu Twoich zainteresowań nie było to, co uczelnia ma do zaoferowania, warto to zmienić. Poza wspomnianymi wyżej kołami naukowymi oraz organizacjami działającymi na jej terenie, zobacz, co dla swoich studentów i absolwentów przygotowało **akademickie biuro karier**. Szeroka oferta szkoleń

i warsztatów, profesjonalne usługi w zakresie doradztwa zawodowego oraz coachingu kariery to coś, co z pewnością pomoże Ci postawić pierwsze kroki na rynku pracy oraz oswoić lęk z tym związany.

Studenci i absolwenci Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach mogą **nieodpłatnie** skorzystać z usług wykwalifikowanych doradczyń zawodowych, które z chęcią pomogą m.in. w odkryciu potencjału zawodowego, w procesie doradczym pomogą ułożyć **Indywidualny Plan Działania**, wskażą kierunek rozwoju oraz możliwości zdobycia cennych doświadczeń, mogących przełożyć się na lepsze funkcjonowanie na rynku pracy. Jeśli masz już na swoim koncie doświadczenie zawodowe, dowiesz się, jak zapisać je w swoim CV w atrakcyjny sposób, a także jak opowiedzieć o nim w czasie rozmowy kwalifikacyjnej. Nasze doradczynie świadczą również usługi z zakresu **coachingu kariery**, więc jeśli nie do końca potrafisz określić, w jakim kierunku chcesz podążać lub czujesz, że coś Cię blokuje – ta forma wsparcia będzie dla Ciebie idealna.

Biuro Karier UŚ koordynuje również **moduł płatnych staży** w ramach projektu unijnego „*Jeden Uniwersytet – Wiele Możliwości. Program Zintegrowany*”. Staże oferowane studentom w ramach tego działania **powiązane są z kierunkiem studiów** danej osoby, a więc są realną szansą na zdobycie doświadczenia zawodowego w obszarze Twojego kształcenia! **120 godzin pełnych intensywnej praktyki** to czas, w którym z pewnością można rozwinąć swoje kompetencje oraz zapoznać się lepiej ze specyfiką pracy w danym zawodzie. Udział w module jest również aktywnością dodatkową, niewpisaną w tok studiów, a jak już wiesz z wcześniejszych akapitów – to zawsze dobrze wypada w oczach potencjalnego pracodawcy. Zatem nie czekaj i [Postaw na Staż](#) – kolejna rekrutacja do projektu wystartuje już na jesieni 2022!

Nieemożliwe nie istnieje? A więc do dzieła!

Biorąc pod uwagę wszystkie informacje zawarte w treści artykułu, ciężko trzymać się twierdzenia, iż zdobycie doświadczenia zawodowego w czasie studiów jest niewykonalne. Pamiętajmy, że tym, co szczególnie interesuje pracodawców na rynku pracy są nasze **kompetencje** – nie zdobędziemy ich czerpiąc wiedzę jedynie z uczelnianych podręczników i notatek. Czym więcej dodatkowych aktywności, tym więcej szans na rozwój naszych umiejętności – a w momencie, gdy dysponujemy szerokimi kompetencjami, wykonywanie powierzanych nam w pracy zadań przychodzić będzie z większą łatwością i sprawnością. Osoba, która dobrze odnajduje na swoim stanowisku oraz radzi sobie ze swoimi obowiązkami, wykazuje o wiele większą satysfakcję z pracy niż miałoby to miejsce w sytuacji, gdy zbyt małe doświadczenie rzutuje na jakość wykonywanej pracy.

Nie każda z form zdobywania doświadczenia wiąże się z pozyskiwaniem wynagrodzenia, jednak nie sposób oszacować wartości tego, co wyniesiemy z praktyki czy też stażu – pozyskanej wiedzy oraz umiejętności nie warto przeliczać na pieniądze. Zdecydowanie lepiej potraktować czas przeznaczony na zaangażowanie się w dodatkowe aktywności jako **inwestycję na przyszłość**, która zwróci nam się w momencie, w którym otrzymamy pracę naszych marzeń!

Kiedy już wiesz, w jaki sposób możesz zdobyć doświadczenie zawodowe (które mam nadzieję po lekturze artykułu nie jest już takie mityczne!), nie czekaj – zrób pierwszy krok ku swojej karierze i zastanów się, w jaki sposób zaplanować swoje dalsze działania. Jeśli będziesz potrzebować wsparcia w tym zakresie, [zachęcam do kontaktu z Biurem Karier UŚ](#).

Źródła

- Springer, A. (2018). *Kompetencje i satysfakcja. Identyfikacja, ocena i znaczenie dopasowania*. Warszawa: Difin SA.
- Jastrzębowska, A. (2020). *Dopasowanie kompetencyjne człowieka do pracy*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.
- <https://poradnikpracownika.pl/-kompetencje-miekkie-poznaj-najwazniejsze>
- <https://poradnikpracownika.pl/-czy-kompetencje-miekkie-sa-kluczem-do-sukcesu>
- <https://poradnikpracownika.pl/-w-jaki-sposob-rozwijac-kompetencje-twarde>
- <https://poradnikpracownika.pl/-pierwsza-praca-cz-3-jak-zbierac-doswiadczenie-przed-pierwsza-praca>
- <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/careers/soft-skills/t-shaped-skills/>
- <https://wolontariat.org.pl/>
- <http://bk.us.edu.pl/platne-staze>